

hver Et- eller Toværelseslejlighed, vil man faa en Følelse af, i hvor uhyggelig en Grad saadanne Lejligheder ere overfyldte. Forholdet var nærmere specificeret saaledes, at der var 68 Etværelseslejligheder, som husede fra 8—11 Personer, og 1,087 Toværelseslejligheder, som havde fra 8—14 Personer. I det hele taget boede 10,000 Mennesker i saadanne overfyldte Lejligheder, ti Tusinde boede den Gang, i 1890, under disse i højeste Grad elendige Forhold! Desuden kan anføres, at der var 1924 andre Etværelseslejligheder, som havde fra 4 til 7 Personer, og 7,618 andre Toværelseslejligheder med 5—7 Personer; det er altsaa for Størstedelen Lejligheder med flere Beboere, end der burde være. Dertil kommer endvidere, at Forholdene i saa Henseende forværre sig, have stadig forværret sig! I 1880 var der saaledes 55 Etværelseslejligheder og 540 Toværelsesmed fra 8 til 14 Personer i hver. Det steg i 1885 til 57 Etværelses- og 738 Toværelseslejligheder med samme Personantal, og i 1890 var det som sagt steget til 68 Etværelses- og 1087 Toværelseslejligheder. Man kan altsaa gaa ud fra, at denne Bevægelse er i stadig Stigning, at Beboelsesforholdene i Kjøbenhavn blive daarligere og daarligere. Det forekommer mig derfor, at der er overmaade meget, der taler til Gunst for Gennemførelse af Lovforslag af den Beskaffenhed, her foreligger.

Hvad specielt det Kvarter angaar, jeg nævned, maa jeg maaske anføre, at der i Vognmagergade i 1890 var 177 Lejligheder, deraf var 76 pCt. — nemlig 134 — Et- og Toværelseslejligheder, og af disse 134 vare 89 i Mellemhuse og Baghuse. Hvis ærede Medlemmer af Tinget ville gøre sig et Begreb om, hvad det vil sige at bo i Mellemhus og Baghus i Vognmagergade, vil jeg anbefale, at man tager den første den bedste Ejendom dernede og gaar ind og ser, hvorledes disse Gaarde og Ejendomme ere bebyggede; De ville da faa et ganske uhyggeligt Indtryk af, hvorledes disse Folk bo. Jeg skal endvidere nævne, at 13 af disse Etværelseslejligheder vare uden Køkken, og selvfølgelig ere Folk pakkede sammen der; maa lave deres Mad der og opholde sig i et og samme Rum uafbrudt Nat og Dag, naturligvis for saa vidt de ere hjemme, men Børnene skulle jo, som Regel i alt Fald være hjemme altid. Dette virker jo selvfølgelig i højeste Grad uheldig paa Sundhedsforholdene. Jeg kan give nogle enkelte Oplysninger om, hvorledes en saadan Lejlighed er beskaffen. Det er Typen paa, hvorledes de i Alminde-

lighed ere: en Stue, som er 11 Fod lang, 9 Fod bred og 6 Fod 10 Tommer høj. Det er det Rum, som kaldes en Etværelseslejlighed. Køkkenet er 6 Fod langt, 4 Fod bredt og 7 Fod 10 Tommer højt. Det samlede Kubikindhold i hele Lejligheden er saaledes 841½ Kbf. Hvis man nu sammenligner, hvad der betaales pr. Kbf. af en saadan Lejlighed, med, hvad der betaales f. Eks. af en Lejlighed til 1200 Kr., altsaa af en Lejlighed paa 6, 7, maaske 8 Værelser, faar man ud, at Lejen pr. Kbf. Rum af denne elendige Lejlighed, jeg har skildret Dem, bliver 11½ Øre om Aaret, medens det af den store Lejlighed paa 1200 Kr. kun bliver 7½ Øre. Man ser deraf, at baade i Retning af uheldig Beboelse og dyr Beboelse ere Arbejderne her i Kjøbenhavn i højeste Grad forurettede. Dertil kommer endvidere, at der for Tiden her i Kjøbenhavn er en Bevægelse for at sætte Huslejen i Vejret. Det er ganske forbavsende med de Paalæg, man faar rundt omkring i de smaa Lejligheder. Jeg skal tillade mig at nævne enkelte Eksempler derpaa. F. Eks. i en Gade som Ryesgade er Huslejen for Toværelseslejligheder stegen i den allersidste Tid fra 180 til 204 Kr., det vil sige en Stigning af 24 Kr. eller 13⅓ pCt. I Sct. Annegade paa Christianshavn, hvor der findes mange Huse af ganske samme Beskaffenhed, som man finder dem i Vognmagergade og Brøndstræde, viser Stigningen sig at være fra 206 til 240 Kr., altsaa 34 Kr. eller 16½ pCt. I Jægersborggade er Stigningen fra 168 til 194 Kr., altsaa 26 Kr. eller 16⅓ pCt., og ude paa Frederiksberg synes det at gaa endnu videre med Hensyn til Huslejens Stigning, end det gaar her i Kjøbenhavn. Paa Sindshvilevej er saaledes en Toværelseslejlighed stegen fra 132 til 192 Kr., en Stigning af 60 Kr. eller c. 30 pCt. Gaar man ud paa Vesterbro, f. Eks. til Dannebrogsgade, saa er der en Stigning fra 168 til 216 Kr., altsaa en Stigning af 48 Kr. eller 28½ pCt. Saaledes ser det ud for Øjeblikket. Huslejen skrues ganske betydelig i Vejret, og det ligger jo til Dels deri, at der er indtraadt en Standsning her i Kjøbenhavn med Hensyn til Bebyggelsen. Hvis man gennemgaar de statistiske Oplysninger om Antallet af Lejligheder her i Kjøbenhavn, ser man, at der nu er langt færre Lejligheder i Forhold til Befolkningen, end der har været tidligere, og derfor er det, at Husværterne eller de Folk, der staa for Huslejens Størrelse, se sig i Stand til at skrue Prisen i Vejret, og hvem gaar det ud over? Det gaar navnlig ud over